

CURS 1996/96

Assignatura:

1 Semestre:

Professors:

21120 FONAMENTS DE PSICOBIOLOGIA I

8 crèdits: 4'5 teòrics i 3'5 pràctics

Isabel PORTELL CORTES

Ferran BALADA I NICOLAU

David COSTA I MISERACHS

Margalida COLL ANDREU

OBJECTIUS GENERALS

Proporcionar els coneixements necessaris de bioquímica, biologia cel.lular, histologia del sistema nerviós i fisiologia de la neurona, per, posteriorment, en successives assignatures de l'àrea de Psicobiologia, poder estudiar les relacions entre els diferents processos conductuals i el seu substrat biològic.

AVALUACIO

Els continguts de l'assignatura s'avaluaran en un únic exàmen al gener. Per aprovar l'assignatura caldrà, a més, haver cursat i superat les pràctiques.

PROGRAMA

Tema 1. Introducció

1. Enfocament Biològic de la Psicologia
2. Definició de Psicobiologia
3. Nivells d'Organització Neural

Tema 2. Aspectes Bàsics de Biologia Cel.lular

1. La Cèl.lula
2. Biomolècules
  - 2.1. Proteïnes
  - 2.2. Lípids
  - 2.3. Carbohidrats
  - 2.4. Acids Nucleics
3. Estructura Molecular de la Membrana

4. Transport de Soluts a Través de Membrana
  - 4.1. Gradient electroquímic
  - 4.2. Transport no facilitat
  - 4.3. Transport facilitat
5. Transport de macromolècules i partícules: Exocitosi i endocitosi

Tema 3. Les Cèl.lules del Sistema Nerviós

1. La Neurona
  - 1.1. Antecedents Històrics: Teories Reticular i Cel.lular
  - 1.2. Morfologia i Estructura
  - 1.3. Tipus de Neurones
2. La Neuròglia del Sistema Nerviós Central
  - 2.1. Astròglia
  - 2.2. Oligodendròglia
  - 2.3. Micròglia
  - 2.4. Neuròglia Ependimària

Tema 4. Excitabilitat i Conductivitat Neuronal

1. Equilibri Gibb-Donnan
2. Equació de Nernst
3. Potencial de Repòs
  - 3.1. Experiments amb l'axó gegant de calamari
  - 3.2. Canals iònics
  - 3.3. Transportadors [Bomba] de sodi-potasi
  - 3.4. Equació de Goldman
4. Canvis en el Potencial de Membrana
  - 4.1. Potencial Local
  - 4.2. Conducció electrotònica
  - 4.3. Potencial d'Acció
5. Potencial d'Acció: Característiques Electrofisiològiques
  - 5.1. Excitabilitat i Conductivitat
  - 5.2. Fases del Potencial d'Acció
  - 5.3. Característiques comunes a tots els potencials d'acció
  - 5.4. Codificació de la informació
  - 5.5. Períodes Refractaris

6. Potencials d'Acció: Fonaments Iònics
  - 6.1. Fluxes transmembrana
  - 6.2. Canvis de Conductància
  - 6.3. Canals iònics
7. Conducció de l'Impuls Nerviós
  - 7.1. Fibres amielíniques
  - 7.2. Fibres mielíniques
  - 7.3. Velocitat de conducció de l'axó

Tema 5. Sinapsis: característiques generals, potencials postsinàptics i ultraestructura

1. Definició
2. Tipus de Sinapsis
  - 2.1. segons el tipus de cèl.lules involucrades
  - 2.2. segons els efectes postsinàptics
  - 2.3. segons la forma de transmissió de la informació
  - 2.4. segons el lloc de contacte
3. Transmissió Sinàptica Excitatòria
  - 3.1. Electrofisiologia
  - 3.2. Bases iòniques dels PEPs
4. Transmissió Sinàptica Inhibitòria
  - 4.1. Inhibició Postsinàptica
  - 4.2. Inhibició Presinàptica
5. Mecanismes d'Integració Sinàptica
  - 5.1. Segment Inicial
  - 5.2. Sumació Temporal i Espacial
6. Ultraestructura de la Sinapsi
  - 6.1. Sinapsis químiques
  - 6.2. Sinapsis elèctriques
  - 6.3. Diferències entre sinapsis químiques i elèctriques

Tema 6. Mecanismes bàsics de la transmissió sinàptica química

1. Alliberament del Neurotransmissor
2. Inactivació del Neurotransmissor
  - 2.1. per degradació enzimàtica
  - 2.2. per recaptació

3. Receptors Postsinàptics
  - 3.1. acoblats a canals iònics (ionotrópics)
  - 3.2. associats a sistemes de segons missatgers (metabotrópics): nucleòtids cíclics i fosfoinosítids
4. Receptors Presinàptics
5. Reciclatge de Vesícules
6. Neurotransmissors, Neuromoduladors i Cotransmissors
7. Plasticitat de la Transmissió Sinàptica

Tema 7. Substàncies Transmissores

1. Criteris d'Identificació dels Neurotransmissors
2. Sistemes Neurotransmissors: Funcions, Síntesi i Magatzemament, Inactivació, Efectes Postsinàptics, i Farmacologia
  - 2.1. Acetilcolina
  - 2.2. Catecolamines: Noradrenalina, Dopamina i Adrenalina
  - 2.3. Serotonin i Histamina
  - 2.4 Aminoàcids Excitatoris: Glutamat i Aspartat
  - 2.5. Aminoàcids Inhibitoris: GABA i Glicina
  - 2.6. Neuropèptids: opiacis i no opiacis
  - 2.7. Altres tipus de neurotransmissors: Oxid nítric i Purines
3. Hormones

BIBLIOGRAFIA GENERAL

ALBERTS, B; BRAY, D; LEWIS, J.; RAFF, M.; ROBERTS, K. i WATSON, J.D. (1989,1992). Biología molecular de la célula. Barcelona: Omega.

BRADFORD, H.F. (1986,1988). Fundamentos de neuroquímica. Barcelona: Labor.

BRIDGEMAN, B. (1988,1991). Biología del comportamiento y de la mente. Madrid: Alianza Psicología.

CARLSON, N.R. (1991,1993). Fisiología de la Conducta. Barcelona: Ariel.

DARNELL, J.; LODISH,H. i BALTIMORE, D. (1986-1988). Biología molecular de la célula. Barcelona: Labor.

LEHNINGER, A.L. (1982) Principios de Bioquímica. Barcelona: Omega.

PEÑA, ARROYO, GOMEZ, TAPIA i GOMEZ, (1988). Bioquímica (2^a ed.). España: Limusa.

SHEPHERD, G.M. (1983,1985). Neurobiología Barcelona: Labor.

STEVENS, CH.F. (1979). La neurona. A Investigación y Ciencia, 38, 22-35, i a El Cerebro, Barcelona: Labor, 1980).

STRYER, L. (1988, 1990). Bioquímica. (2 vols). (3ª Edición). Barcelona: Reverté.